

BULGARA ESPERANTISTO

ORGANO DE LA BULGARA ESPERANTISTA ASOCIO

Rekomendita de la Ministerio de publika instruado per cirkulero № 1870 de 27. I. 1922

JARO XIX

Novembro, 1937

N-ro 2

Нуждитъ на бълг. еспер. движение

Петдесет-годишниятъ юбилей на есперанто, който биде отпразднуванъ въ странство съ голъмъ шумъ, и който у насъ мина почти незабелязано, тръбва да ни накара да се замислимъ върху състоянието и нуждитъ на българското есперантско движение. Защото — нека си кажемъ истината въ очитъ — макаръ че българското есперантско движение съществува отъ доста дълго време, то още не може да се равни съ съответнитъ движения въ много други страни, по-малки и по-незначителни отъ нашата. Единствената причина за това не въ наша полза различие се крие въ това, че главнитъ усилия на нашето еспер. движение сж били досега насочени само къмъ неговото **количествено** засилване, т. е. къмъ спечелване на колкото се може повече привърженици. И може да се каже, че, въ това отношение, постиженията ни сж горе-доле задоволителни. Но **количеството** е било единствениятъ важень факторъ само въ първитъ дни отъ живота на езика, когато е било нужно да се доказва, че той ще просъществува. Днесъ, когато международниятъ езикъ има подъ себе си неразклатими основи и когато едно половинвѣковно съществувание постави неговата бждеща победа вѣнъ отъ всѣко съмнание — погледитъ на българскитъ есперантисти тръбва да се насочатъ и къмъ **качественото** засилване на мѣстното ни движение. Еспе-

ранто не е вече онова, което е билъ преди 40—50 години; не е вече възможно, щото единъ човѣкъ да обхване всички ония обширни области, които, заедно, носятъ горното име. Българското есперантско движение се нуждае отъ специалисти: въ областта на граматиката, синтаксиса и стила, въ областта на преподаването на езика, въ областта на художествената и оригиналната литература, въ областта на търговската кореспонденция, въ областта на приложението на езика въ техниката и стопанския животъ, въ областта на техническата литература, въ областта на историята и ржоводенето на движението, въ областта на есперантската журналистика, въ областта на пропагандата и т. н.

Вториятъ полувѣкъ отъ историята на международния езикъ, който полувѣкъ започва отъ настоящата година, налага на българскитъ есперантисти, безъ да забравятъ **количеството**, да съсредоточатъ главнитъ си усилия върху **качеството**. Ние тръбва да си създадеме ония специалисти, които ни сж необходими въ настоящето и които ще осигурятъ живота на движението за въ бждеще.

Тръбва да направиме това на всѣка цена, ако не искаме да останеме далечъ задъ другитъ народи и ако не искаме да бждемъ — както е казалъ единъ голъмъ българинъ — страна, въ която всичко никне, но нищо не цвѣти.

Anstataŭ literaturajo

Съществуватъ много есперантски пѣсни, нѣкои отъ които сж много хубави. Ония съидейници, които сж посещавали конгреси, общи излети, разходки, вечеринки и т. н. сигурно сж почувствали нуждата да знаятъ поне нѣкои отъ тия пѣсни, за да взематъ участие въ общата веселба. За да

запознаемъ нашитѣ съидейници съ нѣкои отъ тия пѣсни, даваме по-долу текста на единъ хубавъ есперантски маршъ. Мелодията, доколкото ни е известно, е американска. Ако нѣкои съидейници-музиканти ни пратятъ нотитѣ на този маршъ, ще ги помѣстимъ въ списанието.

Ĉe l' kareso de l' printempo,
Sub la suno de l' somer',
En la regno de l' aŭtuno,
Dum blankiĝas nia ter'
Ĉiam alte ni svingadas
La standardon de l' espert',
Kaj antaŭen marŝas ni.
Ĉiam post l' esper-standardo (3 foje)
Antaŭen marŝas ni!

— Via celo — oni diras —
Estas rev' de fantazi',
Kaj la tempon tre valoran
Por ĥimero perdas vi;
Kredas ni, ke post nelonge
Tute malaperos ĝi, —
Sed antaŭen marŝas ni,
Ĉiam post l' esper-standardo (3)
Antaŭen marŝas ni.

En la nokto ni ne timas,
Ĉar briladas nia cel',
Kaj por nia kuraĝigo
Ŝajnas diri la ĉiel:
„Ĉiam iru vi antaŭen,
Proksimiĝas via cel!“
Kaj antaŭen marŝas ni!
Ĉiam post l' esper-standardo (3)
Antaŭen marŝas ni.

La afero prosperadas
Plimiltiĝas la anar':
En la glora estonteco
Vivos frate la homar'.
Tiun tempon atendente,
Ni kuniĝas por kantad',
Kaj antaŭen marŝas ni.
Ĉiam post l' esper-standardo (3)
Antaŭen marŝas ni.

Д-ръ Ив. Д. Шишмановъ — Есперанто 2 „La Viro“

<i>Stellan Engholm</i> — Infanoj en torento	лв.	
	(bindita)	55
<i>Ŝalom-Areĥem Perec</i> — Hebreaj rakontoj		35
<i>V. Garŝin</i> — Signalo		5
<i>Zanoni</i> — Kiel akiri bonan stilon?		1

Осванъ горнитѣ книги Институтътъ доставя всички издания на издателствата „Heroldo de esperanto“ и „Literatura mondo“. Каталогътъ на последното книгоиздателство се изпраща безплатно при поискване.

II) На български за есперанто

* * * Международна конференция за общъ търговски езикъ въ Венеция		5
* * * Международна конференция за преподаването на есперанто въ училищата		8
<i>Ат. Д. Атанасовъ</i> — Въ защита на есперанто		2
<i>Б. Панчевъ</i> — Въпроса за международния езикъ		3
<i>Г. Дековъ</i> — Есперанто и ученицитѣ		3
<i>Георги Н. Сапунджиевъ</i> — Свѣтътъ въ заритѣ на зелената звезда		15
<i>Д-ръ Д. Гаврийски</i> — Есперанто ще завладѣе свѣта		12
<i>Д-ръ Едмондъ Прива</i> — Животътъ на Заменхофъ		20
<i>Д-ръ Ив. Д. Шишмановъ</i> — Възможенъ и нуженъ ли е международенъ помагаленъ езикъ		4
<i>Д-ръ Ив. Д. Шишмановъ</i> — Есперанто		2

<i>Лалю Рогачевъ</i> — Селяни		10
<i>Лаонидъ Андреевъ</i> — Тозъ който получава плѣсници		30
<i>Начо Поповъ Даскаловъ</i> — Теорив за наследствената линия		10
<i>Николай Н. Мушкинъ</i> — Да пиемъ ли вино		12
<i>Селма Лагерльофъ</i> — Ржката на провидението		5
<i>Стефанъ Станчевъ</i> — Поломена стрелка		20
<i>Съръ Оливъръ Лоджъ</i> — Защо вѣрвамъ въ безсмъртието на човѣка		30
<i>Трохелка</i> — Старата кжца		12
<i>Хенрихъ Сенкевичъ</i> — Любовь въ пустинята		15
<i>Ц. Д. Ракитски</i> — Загадкитѣ въ слънчевата система или какъвъ е произхода на онѣзи спжтници, чието орбитно движение става обратно, — отъ изтокъ къмъ западъ		5

Списания и вестници

Институтътъ абонира за следнитѣ чуждестранни списания и вестници:

	год. аб.	лв.	пол. год	лв.
„Aŭstria esperantisto“		155		60
„Ĉinio hurlas“		120		60
„Dansk Esperanto — Blad“		60		35
„Heroldo de Esperanto“		450		230
„Informa bulteno“		80		40
„La vipo“		80		

СПИКТУРН

МЕЖДУНАРОДЕНЪ ИНСТИТУТЪ

50, УЛ. АЛАБИНЪ — СОФИЯ

Представителство на изданията на Български есперантски съюзъ, „Literatura mondo“, „Heroldo de esperanto“ и др.

На складъ следнитъ учебници, речници и разни есперантски и български книги:

Учебници

* * * Практична граматика на международния езикъ есперанто

* * * Кратъкъ курсъ по есперанто. Превелъ Иванъ Сарафовъ

Асенъ Григоровъ — Есперанто (учебникъ-читанка)

Д-ръ Зах. Захариевъ — Учебникъ по есперанто по директната (говорна) метода съ 316 картини въ текста

Зах. Захариевъ — Есп. синтаксисъ

Панайотъ Хитровъ — Пъленъ учебникъ по межд. езикъ есперанто

Панайотъ Хитровъ — Пъленъ учебникъ по стенография система Аоро

Th. Cart — Първи уроци по есперанто

Речници

* * * Ключъ есперанто

Асенъ Григоровъ — Есперанто-български речникъ

Литература

I) На есперанто

лв.	<i>Heinrich Heine</i> — Elektitaj poemoj	26
	<i>H. Weinhengst</i> — Tur — strato 4	65
3	<i>Hristo Botojov</i> — Versaĵoj	20
	<i>Ismael Gomes Braga</i> — Veterano ?	
12		(bindita) 70
	<i>Ivan Minĉev Vazov</i> — Bulgaraj rakontoj	13
18	" " " Novaj bulgaraj	
	rakontoj	15
	<i>Jan Wolski</i> — Ĉu ĝi estas nur fabelo	55
50	<i>Jean Forge</i> — Mr. Tot aĉetas mil okulojn	80
22	<i>Josefo Mihalik</i> — Meritplena vivo kaj	
	patriota agado de Francisko Rákóczi la	
16	II-a elektita hungara naciestro	14
	<i>P-ro J. Süsser</i> — Anekdotaro	15
6	<i>Julio Baghy</i> — Dancu, marionetoj!	40
6	" " Sur sanga tero	120
	" " Verdaj donkiĥotoj	90
	" " Viktimoj (broŝurita)	75
	" " " (bindita)	105
5	<i>K. Balmont</i> — Blanka cigno	9
15	<i>K. Brüllgemann</i> — Historio de Esperanto	35
	" " Unua legolibreto	13
	<i>K. Kalocsay</i> — Lingvo stilo formo	

La verkaro de D-ro Zamenhof

Съчиненията на Замenhoфъ — преводни и оригинални — сж основата на международния езикъ. Всѣкой, който иска да бжде обикновенъ есперантистъ е длъженъ да познава добре основнитѣ му съчинения и да е прочелъ другитѣ такива. Който иска да бжде добъръ есперантистъ, трѣбва да е проучилъ основитѣ съчинения и да познава другитѣ такива. А който иска да бжде есперантистъ на мѣстото си, трѣбва да е проучилъ основно всички Замenhoфови съчинения. Съчиненията на Замenhoфъ представятъ единъ отъ най-добритѣ учебници за напреднали и за усъвършенствуване. При това, тѣ се четатъ леко, защото стилътъ имъ е безупрѣченъ, а съдържанието — увлѣкательно.

Основни съчинения,

които всѣкой есперантистъ е длъженъ да притежава и често да препочита:

1. *Fundamento de Esperanto*. — Съдържанието му е следното: 1. *Antaŭparolo*, 2. *Fundamento gramatika*, 3. *Ekzercaro*, 4. *Universala vortaro*. — Това е основата, върху която е построенъ езика. Безусловното познаване, дори и знаенето наизустъ на това съдържание е безусловно необходимо за всѣкой, който се запознава съ езика.

„*Fundamento*“-то има две главни издания: *Eldono kvinlingva*, 148 страници, цена 6 фр. франка и *Eldono Internacia*, 36 стр., цена 2 фр. Последното издание съдържа само първитѣ три части отъ съдържанието, безъ *Universala vortaro*.

2. *Fundamenta Krestomatio*, страници 460, цена 15 фр. франка. Ето какво е казалъ самъ Замenhoфъ за съдържанието и значението на тази книга, въ предговора къмъ нея: „*Atentan tralegon de la Fundamenta Krestomatio mi rekomendas al ĉiu, kiu volas skribi aŭ paroli uzi la lingvon Esperanto. Sed precipe atentan kaj kelkfojan tralegon de tiu ĉi libro mi rekomendas al tiuj, kiuj deziras eldoni verkojn en Esperanto, ĉar tiu, kiu eldonas verkojn en Esperanto, ne konginte antaŭe fundamente kun la spirito kaj la modela stilo de tiu ĉi lingvo, alportas al nia afero ne utilon, sed rektan malutilon!*“

Хрестоматията съдържа избрани откъслечи проза, поезия, технически и специ-

ални статии, анекдоти и т. н. Като ежедневно четиво е незамѣнима.

3. *Lingvaj respondoj*, страници 166, цена 7.50 фр. франка. Тази книга включва всички статии, съвети, отговори, забележки и поправки, които Замenhoфъ е давалъ относно граматиката и стила на езика. Ония, които сж вече минали първоначалния курсъ и се чудятъ какво по-нататкъ да учатъ, ще намѣрятъ въ „*Lingvaj respondoj*“, книгата, която имъ е нужна. Тя е, освенъ това, единъ постояненъ справочникъ и съветникъ за добиване добъръ стилъ и за запазване единството въ езика.

4. *Proverbaro Esperanta*, стр. 82, цена 7.50 фр. франка. Съдържа есперантския преводъ на най-общопотрѣбимитѣ изрази и пословици, които се срещатъ въ повечето отъ езицитѣ. Съдържа около 4,000 изрази.

5. *Aldono al la „Dua libro de lingvo internacia“*, страници 20, цена 2.50 фр. франка. Тази книга, издадена въ 1889 година, е единъ документъ отъ историята на есперанто. Интересно е нейното съдържание, а още по-интересенъ е и нейниятъ езикъ.

Дотукъ, всичкитѣ петъ основни съчинения на Замenhoфъ, заедно, обхващатъ 818 страници и иматъ обща цена 38.50 фр. франка, т. е. около 165 лв. Нито броя на страницитѣ, нито цената сж вѣнъ отъ възможноститѣ на единъ обикновенъ човѣкъ. Затова, дългъ е на всѣкиго да се стреми да си ги набави, ако не наведнажъ, то поне постепенно. Не е добъръ есперантистъ тоя, който не притежава и не е разучилъ тия съчинения.

Въ следующиятъ брой ще дадемъ списъка и на другитѣ съчинения, които сж много повече. Ще посочимъ и начина, по по който тия книги могатъ да се доставятъ.

„FRATECO“

Portas al vi, en ĉi unova numero, altajn igealojn, seriozan legaĵon kaj instigon al nova laŭnatura, racia vivo.

Abonkotizo 10 levoj

Adreso: FRATECO, gazeto por frateca vivo, Sevlievo (Bulgarujo).

PAROLU KOREKTE, SAMIDEANO!

„Bonvolu“ и „Заповѣдайте“

Думата „заповѣдай“ — „заповѣдайте“ е характерна за българския езикъ. Мнозина погрѣшно мислятъ, че, щомъ като тя съществува въ българския езикъ, е необходимо да има съответенъ ней еквивалентъ въ есперанто и въ другитѣ езици. Затова, повечето, за да не кажемъ почти всички, български есперантисти превеждатъ израза „заповѣдай“ съ „bonvolu“. Това е погрѣшно и противно на законитѣ на добрия есперантски езикъ. „Bonvolu“ значи чисто и просто „благоволете“ и нищо повече. А „благоволете“ нѣма почти нищо общо съ „заповѣдайте“. *Употрѣбяването на „bonvolu“, тамъ където се чувства нуждата да се каже „заповѣдайте“, е една напълно погрѣшна практика, която трѣбва да бѣде изкоренена.* Какъ трѣбва да се превежда „заповѣдайте“? — Тази дума се употребява когато отправяме къмъ нѣкого покана да дойде нѣкъде, да вземе или направи нѣщо и въ други подобни случаи. Въ всичкитѣ тия случаи на есперанто се казва „mi petas“. Заповѣдайте, господине — mi petas, sinjoro. Заповѣдайте у дома — mi petas al mi. Въ действие III. сцена VI на Гоголевия „Ревизоръ“,

Хлестаковъ говори: „... господа, когато дойдете въ Петербургъ, *заповѣдайте, заповѣдайте у дома...*“ Въ Заменхофовия преводъ е казано „... mi petas, mi petas al mi!“ Когато подаваме нѣкому нѣщо, сжщо така се казва „mi petas“. Ако той ни благодари съ „dankon“ или „mi dankas“, ние му отвърщаме пакъ съ „mi petas“, а не съ „penio“ и др. под. Нѣкои употребяватъ въ тоя случай израза „Ne dankinde“. Макаръ че тоя изразъ не е нелогиченъ, той е поесперантченъ българизъмъ и не се употребява въ заменхофовия стилъ, затова трѣбва да се избѣгва.

Думата „bonvolu“ се употребява въ есперанто не особено често, — почти толкова често, колко се употребява и българския изразъ „благоволете“. „Bonvolu“ се употребява почти винаги съ другъ глаголъ въ неопредѣлительно наклонение. Напр. bonvolu sendi al mi..., bonvolu informi min... и т. н. „Bonvolu“ има донѣкъде официаленъ характеръ, затова се употребява въ търговската кореспонденция и въ преписки съ официални учреждения и лица.

Думата „bonvolu“ почти никъде не се употребява сама.

30-a Universala Kongreso de Esperanto

Londono. 30 julio — 6 aŭgusto, 1938

La 30-a Universala Kongreso de Esperanto okazos en Londono de la 30-a de julio ĝis 6-a de aŭgusto 1938. Aligilojn oni povas ricevi de la kongresoficejo. Adreso: Sekretario, 30-a Universala Kongreso de Esperanto, Heronsgate, Rickmansworth, (Herts), Anglujo.

Kongresejo: University College, Uni-

versitato de Londono.

Kotizoj: Gis la 31-a decembro 1937 — L 1—0—0 (ĉirkau 400 levoj); gis la 31 de marto 1938 — L 1.—5—0 (ĉirkau 500 levoj); post la 31 marto 1938 — L 1—10—0 (ĉirkau 600 levoj).

Ĉiu kongresano ricevos de januaro ĝis julio, la gazeton „The British esperantist“.

1000 абонати за „Bulgara Esperantisto“!

Миналата година нашиятъ органъ е ималъ 670 платили абонати. Тази година, когато имаме голѣмо засилване на движението и на интереса къмъ езика, трѣбва да имаме най-малко 1000.

Б. Е. Сюзъ обявява кампания за събиране 1000 абонамента. Колкото по-скоро ги имаме, толкова по-добре. Тъ ще ни позволятъ да издаваме редовно списанието въ 12 страници и съ подобрена външность.

Samideanoj, на работа за събиране на 1000 абонати до Нова година!

Есперантски вестници и списания

Числото на международнитѣ, националнитѣ и специалнитѣ есперантски вестници и списания е толкова голѣмо, щото за единъ човѣкъ, който не се е отдалъ всецѣло на тази областъ, не е възможно да следи всичкитѣ. Но затова пѣкъ, всѣкой съзнателенъ есперантистъ трѣбва да чете най-важнитѣ отъ тѣхъ и да получава поне едно международно списание и едно специално таково за областта, въ която той работи. Тукъ изброяваме нѣкои отъ най-добре списванитѣ международни общи вестници и списания. Въ следующитѣ броеве на „ВЕ“ ще изброимъ и нѣкои отъ специалнитѣ такива.

„*La Praktiko*“ — издание на Че-института. Извънредно полезно списание за учащи и ръководители на курсове. Излиза месечно. Год. абонаментъ 1.50 долара (140 лева). Адресъ: Riouwstraat 172, den Haag. Nederlando.

„*Esperanto Internacia*“ — месеченъ органъ на I.E.L. (Internacia Esperanto Ligo). Год. абонаментъ, заедно съ членството къмъ IEL и годишнина — 200 лева. Адресъ: Heronsgate, Rickmansworth (Herts) — Anglujo.

„*Heroldo de Esperanto*“ — седмичникъ,

органъ на I.E.L. Год. абонаментъ, заедно съ членството на I.E.L. — 400 лв. Адресъ: Harstenhoekweg, 223, Scheveningen. Nederlando.

„*Literatura Mondo*“ — двумесечно. Год. абонаментъ 1.80 долара. Адресъ: Soroksari Str. 38. Budapest. XI. Hungarujo.

„*Lingvo Libro*“ — тримесечно приложение на „*Literatura mondo*“. Адресъ — сжщия. Год. абон. 2 respondkuponoj.

„*Nia Gazeto*“ — месечно издание на „*L'Éclairer de Nice*“. Препоръчваме го особено много. Год. абонаментъ 12 fr. fr. (около 60 лв.). Адресъ: Avenue de la Victoire, № 29, Nice, Francujo.

„*Esperanto*“ — двуседмиченъ органъ на „U.E.A.“. Год. абонаментъ, заедно съ членството и годишнина на U.E.A. — 125 лв. Адресъ: „U.E.A.“ Palaco Wilson, Genevo, Svisujo.

„*Sennacieca revuo*“ — месечно издание на SAT. 67. Avenue Gambetta, Parizo XX, Francujo.

„*Sennaciulo*“ — сжщо, адресъ сжщи. Год. абонаментъ 30 ffr. (около 150 лева).

Който иска повече сведения, да се обърне къмъ редакцията на „*Bulgara Esperantisto*“.

Съ есперанто по северна Европа

Подпомогнатъ отъ есперантскитѣ и други културни организации и отъ нашитѣ генерални консули въ *Балтийскитѣ държави, Финландия, Швеция и Норвегия*, нашитѣ сънародникъ Ив. Х. Кръстановъ е държалъ на есперанто безплатно сказки съ свѣтливи картини за „*България — страната на розитѣ и столѣтницитѣ*“ въ повечето отъ трийсетъ града въ споменатитѣ държави, между другото и въ Ковно, Рига, Талинъ (Ревалъ), Хелзингфорсъ, Стокхолмъ, Упсала, Осло и т. н.

Неговитѣ сказки сж накарали балтийската и скандинавската преса да заговорятъ за нашата страна и народъ. Помѣстени сж били цѣли колони, дори и уводни статии съ описания, интервюта и снимки отъ нашата родина. Мнозина сж изказали желание да посетятъ страната ни. Нѣкои сед-

мични списания сж поискали статии и снимки за България. Ив. Х. Кръстановъ заминава следъ това за Дания и Исландия.

Dankesprimo

Nia samideano *Ivan Krestanov* nin petas esprimi liajn tutkorajn dankojn al la Esperanto-Societoj en Dancigo, Königsbergo, Kaŭnas, Riga, Tallin, Helsinki, Stokholmo kaj Oslo pro la agrabligo de lia nordvojaĝo. Li certigas la afablajn kaj figelajn samideanojn el la *baltaj kaj skandinavaĵaj landoj* ke ankaŭ en la „lando de la rozoj kaj centjaruloj“ ili trovos la saman gastamecon.

Този брой се изпраца на всички познати съидейници и миналогодишни абонати.

Умоляватъ се съидейницитѣ да си платятъ абонамента отъ 20 лева или веднага върнатъ списанието въ редакцията.

ESPERANTO EN LA RADIO

На 7 октомврий радиостанцията въ *Бърно*, Чехославия, предаде на есперанто операта „Цѣлуката“ отъ Сметана. Операта се предаваше и отъ другитѣ чехски станции — *Прага* и *Моравска Острава*. Освенъ това, операта е била препредавана и отъ радио станцията въ *Лионъ*, Франция, и отъ тия въ *Ковно* и *Клапейда*, Литва. Така че операта е била препредавана едновременно отъ три държави и отъ шест

станции. Това е първото международно препредаване на опера на есперанто.

По-долу даваме есперантската радио програма за ноемврий. Часоветѣ сж означени въ наше време (източно европейско). Най-напредъ е дадена програмата на предаванията, които се повтарятъ всѣка седмица. Тя ще важи, въ по-голѣмата си частъ, и за началото на декемврий. Следъ това иде програмата за другитѣ предавания.

1. Редовни седмични предавания

День	Начало	Край	Име на радио станцията и дължина на вълнитѣ	Програма
Понедѣл.	19.20	— 19.30	Radio Suisse Romande 443 m.	Esperanto-kurso
„	19.45	— 20.—	Montpellier—Languedoc 224 m.	Esp. kroniko
„	22.30	— 23.00	PRF 2 Vera Cruz. 1460 m.	Kurso, kantoj, informoj
Вторникъ	19.00	— 19.15	Moravska Ostrava 269 m.	Parolado
„	20.20	— 20.40	Hilversum KRO. 1875 m.	Kurso
„	21.00	— 21.10	Tallinn 410 m. Tartu 579 m.	Pri la estona vivo
„	21.45	— 22.00	Kalundborg 1253. Kopenhago 225.	Kurso
„	22.20	— 22.35	Kaunas 1935 m. Klapeida 531 m.	Pri Litovujo
„	23.25	— 23.40	PRF 3. Sao Paulo 960 m.	Informoj kaj parolado
„	24.30	— 00.45	PRF 5. Rio de Janeiro 31 m.	
			58. — PRF 2. 780 m.	Komercaj informoj
Срѣда	16.00	— 16.20	Paris PTT 431 m.	Elementa kurso
„	22.00	— 22.30	LTI. Rosario 384 m.	Inf. pri la Esp. movado
				Kroniko
Петъкъ	22.30	— 23.00	PRF 2. Vera Cruz (katolika stacio) 1460 m.	Informoj kaj kurso
Събота	15.45	— 16.00	Lille 247 m.	E. kroniko kaj kurso
„	20.00	— 20.20	Roma 420 m.	Pri la italaj turis. belaĵoj
„	23.25	— 23.40	PRF 3. Sao Paulo 960 m.	Inf. el Esp. kaj parolado
Недѣля	11.10	— 11.25	Kortrijk 204 m.	Esp. kroniko

2. Други предавания презъ месецъ ноемврий

16. вторникъ. 19—19.15 часа. *Moravska Ostrava*. 965 m. „Libro novajoj el la esperanto literaturo.“

17 срѣда. 12.30—12.45. *Varna* 235 m. „Esperanto en la lernejoj“. G. Dimov.

20. събота. 19.10—19.25. *Hilversum*, KRO, 1875 m. Informoj.

21. недѣля. 22.30—22.40 *Tallin*, 410 m. „Monata esp. kroniko“.

23. вторникъ. 19—19.15 *Mor. Ostrava*, 269 m. „Propagando anstataŭ programo“ — parolado.

27. събота. 18.40. *Hilversum Vara*. 301 m. „Esperanto en la Radio“.

22.05—22.15. *Lion P. T. T.* 463 m. Esperanto kroniko.

28. недѣля. 17—17.15. *Wallonia*, 201 m. Esp. kroniko.

24.00—1.00. PRA 4, San Salvador 470 m. Informoj pri esp. kaj kantoj.

0.40—1.10. *Hilversum*, KRO, 1875 m. „Peko — konscio“ — parolado.

30. вторникъ. 19—19.15. *Mor. Ostrava*, 269 m. „La sortoj de la antikvaj diktatoroj kaj diktatoroj“.

La bulgaraj radio-stacioj *Sofia*, 325 m, *Stara-Zagora*, 214 m kaj *LZA*, 20 m, dissendas paroladojn en esperanto la 15-an de ĉiu monato, 22.30—22.40 (Or. E. T.). La antenpotenco de la nunaj bulgaraj stacioj ne estas granda. Sed nun estas kon-

Следва на 7 стр.

* * * Gvidlibro pri Rio-de-Janeiro ĉefurbo de Brazilo	15	esperantisto	45
* * * Japanaj rakontoj	26	<i>D-ro Leono Zamenhof</i> — Mia liro	12
<i>Ada</i> — El la intima libro de la verd-urbaj esperantistoj	15	<i>L. E. Thomson</i> — Multe pri la amo	20
<i>Ada</i> — Rememoroj de esperantisto	20	<i>L. L. Zamenhof</i> — Fundamento de Esperanto	15
<i>A. Kuprin</i> — Laŭroj	3	<i>L. Tolstoj</i> — Dio unu por ĉiuj	6
<i>Aleksandro Blok</i> — Dekdu	10	" " Dio vidas veron, sed ne baladaŭ diros	6
<i>Andersen</i> — Fabeloj	13	<i>L. Tolstoj</i> — Du maljunuloj	10
<i>A. Niemojewski</i> — Legendoj	35	" " Kie estas amo, tie estas Dio	8
<i>Bleir—Kökény—Ŝirjaev</i> — Enciklopedio de Esperanto, vol. I-II	540	" " Per kio homoj estas vivaj	10
<i>B. Oktomvrijski</i> — Albumo de bulgaraj geesperantistoj 1929	25	" " Unua ŝtupo	12
<i>Carl Walter</i> — Gaja ekzerco kaj amuzo	30	<i>Marsel Finot</i> — Vidaĵoj de senlimo	8
<i>Christian Hougaard</i> — El la nebulo	20	<i>Mirko Jelusiĉ</i> — Cezaro	165
<i>Eduardo Wiesenfeld</i> — Verkoj de FeZ (d-ro Felikso Zamenhof)	120	<i>D-r M. Topolansky</i> — 100 pikantaj pansmiraĵoj	20
<i>Elin Pelin</i> — La familio Gerak	15	<i>N. Van Hichtum</i> — Kudlago la malgranda eskimo	22
<i>Emba</i> — Maria kaj la grupo	65	<i>O. Grinz kaj Stan. Kamaryt</i> — Ĉeĥoslovaka antologio	210
<i>E. Orzeszko</i> — Bona sinjorino	13	<i>Peter Frey</i> — Esperantaj historietoj	25
<i>D-ro inĵ. Eugen Wüster</i> — Konturoj de la lingvonormigo en la tekniko	55	<i>Petko Slavejkov</i> — La fonto de la blankpiedulino	4
<i>Eugeno Aisberg</i> — Fine mi komprenas la radion	85	<i>P. Th. Justesen</i> — Verema raporto pri la german-molsa milito	15
<i>Francisko Szilágyi</i> — Trans la fabeloceano	60	<i>Raabe</i> — La nigra galero	35
<i>Georgi Gaŝevski</i> — Esperanto-bulgara frazaro	8	<i>R. Stolle</i> — Konsiloj pri higieno	13
<i>Georgi Gaŝevski</i> — Legolibro	12	<i>Stamatov</i> — Nuntempaj rakontoj	35
		<i>Stellan Engholm</i> — Infanoj en torento (broŝurita)	40

<i>Mitozo</i> — Есперанто и чуждитъ езици	4
III) Разни	
* * Русскій въ Болгаріи	5
* * * Отплатата на змийския царь	2
* * * Приключенията на безстрашния Боби	2
* * * Приключенията на Теди	2
* * * Щастливиятъ Жакъ	2
А. Тиховъ — Какъ да използваме гроздето като храна, а не като отрова	6
А. Тиховъ — Народниятъ учителъ Никола Васевъ пионеръ на трудовото обучение у насъ	8
А. Тиховъ — Спирта отрова	5
„ „ Спиртътъ като обществена злина	5
Б. П. Лецински — Еротиката въ миналото и днесъ	35
Проф. д-ръ Владимиръ Н. Марковъ — Бактериологическата война	15
Георги Савчевъ — На сѣнка въ пустинята	25
Димитъръ Добревъ — Литературата въ провинцията	20
Димитъръ Сотировъ — Вечери надъ човѣчеството	8
Евгения Марсъ — Грѣшница	25
Иванъ Василевъ — Равнината пѣе	12
Ив. Петровъ — Отражения	5
Ј. Е. Esslemont — Бах-у-ллах и новата ера	15
Карлъ Виолетовъ — Въ нощния влакъ	15
Коста Траяновъ — Любящи сърдца	15

„Renovigo“	60	
„Sur posteno“	140	70
„Tempo“		
Стари броеве отъ разни списания — единъ брой 3 лева.		

Помагала

<i>Radoslav K. Tričkov</i> — Esperanto-korelativoj. Отлично помагало за начеващи	5
--	---

Материали пропагандични

Стенна граматика	1
Портретъ на д-ръ Л. Л. Заменхофъ (голѣмъ форматъ)	15
Картички съ лика на д-ръ Л. Л. Заменхофъ	2
Migranta karto tra Esperantujo	1
Марки пропагандични (sigelmarkoj) 10 различни марки	3

Значки

Разни голѣмини отъ 15—30 лева

При поржчки до 100 лв. да се прибавятъ 10⁰/₀ за пощ. разноски, а за поржчки надъ 100 лева — 5⁰/₀.

Поржчки се изпълняватъ въ предплата.

Суми се превеждатъ чрезъ пощ. чекова смѣтка № 3616. Малки суми могатъ да се изпращатъ и чрезъ пощенски марки.

Всичко се адресира до: „СПИКТУРН“ мендународенъ институтъ, 50. ул. Алабинъ — София.

ENLANDA MOVADO

v. Bâlgarene, reg. Svištova. La verda semajno pasis kun granda sukceso. Aranĝita publika parolado pri „Esperanto — neceseco kaj signifo“. Malfermota kurso kun 34 lernantoj.

Gorna Ĝumaja. Societo „Espero“ de nove ekfunkciis dank'al klopodoj de s-no Ĉarakĉiev. Elektita estraro: prez. G. Markov, sekr. Z. I. Berovska, bibl. A. Tasev. Kontr. komitato: K. Ivanov, J. Hristov kaj S. Bogdanov.

v. Kableŝkovo, reg. Pomoria. La nova Societo „Estonteco“ kunvenis unuafoje la 2-an de oktobro. Ĝi havas 13 membrojn. Dum le verda semajno aranĝita ekspozicio kaj parolado en esperanto kun traduko. Malfermota kurso por 25 personoj.

Kârĝali. La 12-an X, elektita nova estraro: prez. M. Parunev, vicprez. N. Zelenorov, sekr. S. Petrov, kons-j K. Valĉev kaj L. Popov. Kontr. komitato: D. Beĉev kaj V. Delĉev.

Kjustendil. La 17-an X, jarkunveno de la societo „Flamo“. Nova estraro: prez. T. Ĉernev, sekr. M. Petrov, kas. D. Iliev, kons. A. Vasilev. Kontr. komitato: I. Haravon, H. Pejĉev kaj M. Davidov. Malfermita kurso kun 40 kursanoj.

struata kaj baldaŭ komencos funkcii la nova bulgara stacio, kiu havos antenpotencon de 100 kilovatoj. Lastatempe ni eksciis, ke ankaŭ Radio *Varna*, 235 m, fariĝis favora al nia movado kaj intencas enprogramigi regulajn esp.-dissendojn. La unua okazos la 17-an de ĉ.t.m. (vidu programon).

Есперантиста има дългъ, следъ всѣко предаване, да благодари на радиостанцията поне съ една пощенска картичка, като изкаже и желанието си за по-нататъшни предавания. Адреситѣ на радио-станциитѣ, както и други подробности — отъ радио кореспондента: Георги Димовъ, „Добричъ“ 18. Варна.

Pazarĝik. La verda semajno bonege sukcesis. Societo „Radio“ aranĝis esp. ekspozicion. Malfermota kurso por komencantoj.

Plovdiv. La 10-an X, jarkunveno de societo „Kulturo“. Nova estraro: prez. P. Stoev, vicpr. I. Ŝivarov, sekr. S. Petrov, kas. S. Georgiev, kons. T. Ajlov. Kontr. komitato: I. Stamboliev, I. Ĝarov kaj B. Popov.

Ruse. Jarkunveno de societo „Espero“. Nova estraro: prez. A. Slavov, vicpr. M. Dimitrov, sekr. L. Linkov, kas. B. Georgieva, kons. V. Petrov. Kontr. Komitato: I. Stanĉev, T. Ĉernevski, I. Grozev.

Sofia. Aperis 1-a numero de la „Murgazeto“ (dua jarkojento) redaktita de s-ino Spasova, kun belega eksteraĵo kaj interesa enhavo. La societo bone propagandas. Funkcias 5 kursoj por komencantoj kun 150 kursanoj. Pro manko de ejoj oni ne povis enskribi ĉiujn dezirantojn lerni la lingvon. Malfermota kurso por progresintoj. Ĉiumerkredaj kunvenoj vizitataj de multaj el Sofio, ankaj el la provinco kaj el eksterlando.

Varna. La 28-an de oktobro societo „Albadro“ elektis novan estraron: prez. G. Dimov, vicprez. G. Djulgerov, sekr. V. Skolufanova, bibliot. M. Saralieva, kas. N. Pedrov. Kontr. komisiono: Z. Mladenova, A. Baltazar kaj P. Vasilev.

La 15-an de oktobro antaŭ la mikrofono de Radio Varna parolis s-no G. Dimov pri la internacia Verda Semajno. La straciestro dankis por la parolado kaj invitis la esperantistojn fari ankoraŭ du paroladojn ĝis la fino de la jaro. La unua okazos la 17-a de Nov. — temo — „Esperanto en la lernejoj“. La dua — la 15-an de decembro, temo: „Zamenhof kaj lia verko“. Ambaŭ paroladoj okazas je la 12 h.30 m. tagmeze Parolos: Georgi Dimov.

Baldaŭ estos malfermita kurso por studentoj en la Komerca Akademio, kaj en legejo „Otec Paisij“ — por instruistoj.

Nia konkurso

Получени сж преводи на „La du fakturoj“ отъ следнитѣ съидейници: Ив. Стамболиевъ, Пловдивъ. Н. Василевъ, Троянъ. Ст. Ив. Цоневъ, с. Прославъ, Пловдивско. Ане Стоицевъ, София. Ст. Караманчевъ, Митрополията, Неврокопъ. Бор. Минчевъ, Кнежа. Анонимъ, Кнежа. П. Прекопланска, уч. VII кл. Трижгълника, София. Й. Г. Митевъ. Ямболъ. М. Мариновъ, с. Правецъ, Ботевградско. Д. Станевъ, Троянъ. В. Оляновъ, Варна.

Нѣкои отъ преводитѣ сж доста добри. Резултата отъ конкурса — въ идния брой.

Niaj mortintoj

La 14-an de oktobro mortis en sia naskiĝloko — vilaĝo Dolna-Orehovica, regiono de Gorna-Orehovica — nia juna kaj fervora samideanino

f-ino **MARIA JORDANOVA
GAJDAROVA**

Ŝi ĝipozu en paco!

*Ржководители на курсове,
Набавете си новия*

УЧЕБНИКЪ ПО ЕСПЕРАНТО

отъ **Асень Григоровъ**

Цена 18 лева

При поржчки надъ 100 лева се прави 25 на сто отстѣпъ. Суми се превеждатъ по пощенска чекова смѣтка № 3621.

Учебникътъ се доставя отъ автора: Ас. Григоровъ, ул. Охридъ 80, София II.

Печатница „Бепеграфъ“ — София

Разни

■ Споредъ годишния отчетъ на Британския Есперантски сѣюзъ, централниятъ му комитетъ е продалъ презъ 1936 година *есперантски книги и вестници за 701,000 лева*. Ето едно число, което трѣбва да накара българскитѣ есперантисти да се замислятъ върху него.

■ La Centra Komitato de la Bulgara Esp. Asocio, dum sia kunsido en la 6-a de oktombro, 1937, decidis, ke en la estonteco la landnomoj estos presataj en „Bulgara Esperantisto“ kun la sufikso „ujo“.

■ *Grava venko de Esperanto en Bulgarujo. La ĉiutaga bulgara gazero „Zarja“ publikigas ĉiusemajne esperantopaĝon enhavantan propagandajn bulgarlingvajn artikolojn pri esperanto. La entrepreno estas privata kaj ne dependas de la Bulgara Esperanto Asocio, sed ĝi estas grava venko por ni.*

■ Въ миналия брой на списанието е допустната печатна погрѣшка: погрѣшно е отпечатанъ номерътъ на чековата смѣтка на Сѣюза. Б.Е.С. има чекова смѣтка подъ № 1133. Сумитѣ да се превеждатъ чрезъ тази смѣтка. Кждето нѣма т. п. станция, могатъ да ни се изпрацатъ пощенски марки.

Съидейникътъ *Радославъ К. Тричковъ*, главенъ делегатъ на У. Е. А., е въ услуга на Българския Есперантски Сѣюзъ. Сжщиятъ има право да инкасирва суми за чл. вносъ и абонаментъ. Съидейници, указвайте му нуждното съдействие!

Г-нъ Тричковъ пжтува изъ цѣлата страна. Ония съидейници, които желаятъ да ги посети, да му се обадятъ на адресъ: ул. Княжевска, 63 — Вратца.

При запитвания и когато се изпрацатъ пари за абонаментъ, *винаги съобщавайте абонаментния си номеръ!*

„Bulgara Esperantisto“ — organo de la Bulgara Esperantista Asocio.

Adreso: strato Alabin № 50. Sofio. Bulgarujo.

Jarabono: Enlande — 20 bulg. levoj, Eksterlande — 2 sv. fr., 4 respondkuponoj an egalvaloro, Anoncoj: 1 kv. cm. — 1 levon.

Anoncoj pri korespondado: 1 vorto — 1 levon.

Poŝtĉekkonto: 1133